

Trachinus Araneus Waarschuwing!

Barcelona, 26 september 2011

Hallo,

dit is om even iets te vertellen en een ongeval te rapporteren dat me afgelopen zaterdag (17 sept.) overkomen is. Ik was bij Castelldefels strand (in de buurt van Barcelona) aan het snorkelen op 20 m. uit de kust en in water van 2 m. diep. Ik zag een groep van drie gevlekte Pietermannen (Trachinus Araneus) in de zandbodem en de groep splitste zich. Ik dook daarop naar ongeveer 1,5 m diepte om een ervan van wat dichterbij te bekijken en toen sprong de vis ineens heel snel op vanaf het zand en raakte mijn gezicht (wang) en borstkas (twee maal) met zijn giftige vinnen en viel me direct aan. Ik had geen natpak of andere kleding aan, alleen maar een duikbril, snorkel en vinnen. Ik werd ontzettend verrast door het agressieve gedrag van de vis ... het was een heel, heel pijnlijke ervaring.

Ik ging bloedend het water uit en snelde naar een lokale, spoedeisende hulp van het ziekenhuis. Ik werd daar zaterdag behandeld en nog een keer in Barcelona op zondag omdat de ontsteking erger werd. Ik kreeg een spoedbehandeling en kreeg van alles (morphine, voltaren, enz.), antibiotica (Amoxicilijn) en Enantyum (ontstekingsremmer) De pijn is nu vrijwel verdwenen en ik ben goed aan het herstellen van een heel uitgebreide ontsteking van het gezicht en de borstkas. Ik zie morgen weer een arts toxicoloog van de National Health Service in Barcelona voor een laatste controle. Dus in zijn algemeenheid heb ik geen persoonlijke kosten hoeven maken.

Als eerste zou ik graag zien dat DAN het ongeval optekent en indien mogelijk een campagne houdt over hoe gevaarlijk deze vis in de Middellandse Zee is en hoe voorzichtig iedereen moet zijn die in de nabijheid van deze Trachinus Araneus snorkelt of duikt. Ik denk dat het risico en de gevolgen ervan (de hoeveelheid pijn is onvoorstelbaar en overlijden is mogelijk heb ik begrepen) deze inspanning wel waard zijn. Nog een verbeterpunt zou zijn als de ziekenhuizen het protocol en het toepassen van warmte kennen, dit is belangrijk om de pijn te verlichten en er is niet zo gemakkelijk aan te komen op een spoedeisende hulp.

Bedankt,

Daniel Fuhrmann Verdaguer

Barcelona (Spanje)

De Pieterman: hoe hem te vermijden

Pietermannen zijn Osteichthyes van de Trachinidae familie. Ze zijn middelmatig groot, tussen 20 en 50 cm lang, en komen veel voor in de gematigde en koude wateren van de Middellandse Zee, Noord Atlantische Oceaan en de Noordzee. Ze zijn de giftigste vissen in dit marine gebied. Een van de meest voorkomende en talrijkste soorten in de Gevlekte Pieterman (Trachinus araneus) die alleen in de Middellandse Zee voorkomt.

Karakteristiek voor de Pietermannen is dat ze op vlakke en zanderige zeebodems leven, half begraven in het zand of de modder, met alleen hun kop zichtbaar, voortdurend op de loer voor prooi. Ze zijn vaak zeer agressief en hebben daarmee de oude Saksische naam "zee-adder" verdiend. Ze zijn goed om te eten maar er moet uiterst voorzichtig mee omgesprongen worden daar ze allemaal tussen 5 en 7 giftige stekels

op de rug hebben en bovendien een kieuwstekel, net zo giftig, vlak naast de kieuwopeningen aan beide kanten. De rugvinnen kunnen opgezet worden als een geweldige verdediging tegen vertrapt te worden en tegen roofdieren.

Pietermannen gebruiken hun giftige instrumenten om prooidieren of vissen aan te vallen die hun territorium binnen vallen. Duikers hebben gerapporteerd dat ze aangevallen en gestoken zijn door Pietermannen alleen doordat ze te dicht bij hun schuilplaats kwamen.

De actie van het gif van de Pieterman is hemolytisch en neurotoxisch. Het meest opvallende eerste subjectieve klinische symptoom is pijn: een brandende pijn die zich snel verspreidt van de gestoken plek, meestal een been, helemaal naar de top van arm of been. De pijn bereikt zijn climax na 20-30 minuten en kan in sommige gevallen meer dan 24 uur, en zelfs een paar dagen, aanhouden, hoewel hij minder wordt.

De eerste intensiteit van de pijn en de snelheid waarmee het ontstaat kan een delirium tot gevolg hebben en plotselinge bewusteloosheid met een daaruit volgend gevaar voor zwemmers en duikers op verdrinken.

Lokale en algehele pijnstillers zijn over het algemeen niet heel effectief - het is beter om het getroffen ledemaat in heel warm water te stoppen, zo warm als maar verdragen kan worden. Er is geen specifiek antigif in de handel: daarom is de enige optie symptomatisch en adequate behandeling, van geval tot geval aangepast aan de behoefte van het slachtoffer. Antibiotica en anti-tetanus injecties zijn vereist.

Van het geven van Eerste Hulp tot het onderwijzen ervan: First Aid for Hazardous Marine Life Injuries

De DAN cursus First Aid for Hazardous Marine Life Injuries is een beginnerscursus om duikers (en (gekwalficeerde niet-duikers) te leren gevaarlijke vormen van zeeleven te identificeren, hoe de verwondingen te herkennen die erdoor veroorzaakt kunnen worden en welke eerste hulp er geboden moet worden

Cursusdoel

Het doel van deze cursus is iedereen die geïnteresseerd is in eerste hulptechnieken te leren hoe om te gaan met een verwonding veroorzaakt door een gevaarlijk zeedier. De cursus behandelt ook het herkennen van potentieel gevaarlijk zeeleven en hoe verwondingen erdoor voorkomen kunnen worden. Het programma biedt een uitstekende mogelijkheid voor doorgaan met je onderwater educatie, zowel voor deskundigen als voor instructeurs.

Leerdoelen

Aan het eind van dit programma kunnen deelnemers:

- de vier soorten letsels veroorzaakt door gevaarlijke waterorganismen identificeren
- tenminste vijf species giftige dieren opnoemen
- tenminste vijf tekenen van vergiftiging door een steek/beet/aanraking opnoemen
- de juiste eerstehulptechnieken voor letsels door giftige zeedieren beschrijven
- tenminste drie zeedieren opnoemen die een duiker kunnen bijten
- twee veel voorkomende tekenen van beten opnoemen
- de juiste eerstehulptechnieken voor beten door zeedieren beschrijven
- tenminste drie soorten zeedieren opnoemen die irritatie kunnen veroorzaken
- tenminste vier tekenen van irritatie opnoemen
- de juiste eerstehulptechnieken voor irritaties door zeedieren beschrijven
- twee soorten voedselvergiftiging door "zee" voedsel identificeren
- tenminste drie diersoorten noemen die voedselvergiftiging kunnen veroorzaken
- drie veel voorkomende tekenen van voedselvergiftiging noemen
- uitleggen waarom de beoordeling van een arts nodig is bij verdenking van voedselvergiftiging
- de juiste eerstehulptechnieken bij verdenking van voedselvergiftiging beschrijven

- een omgeving veiligheid beoordeling uitvoeren
- de stappen van een omgeving veiligheid beoordeling opnoemen
- de ABC eerstehulp (ademweg, beademing, circulatie) bij een gewonde duiker uitvoeren
- het juiste gedrag bij de behandeling van zieke of gewonde duikers laten zien
- de luchtweg openen en open houden en een gewonde duiker laten ademen (beademing)
- het belang van aanvullende zuurstof als eerstehulpmaatregel voor gewonde duikers beschrijven
- de technieken voor het stelpen van bloedingen laten zien, waaronder directe druk (drukimmobilisatie, omhoog brengen van het gewonde lichaamsdeel) en het laten zien van de drukpunten
- een drukpunt voor het stelpen van uitwendige bloedingen laten zien
- verbanden en zwachtels aanbrengen bij letsels veroorzaakt door gevaarlijke zeedieren
- laten zien hoe een secundaire beoordeling uitgevoerd moet worden en hoe men moet behandelen voor shock
- drukimmobilisatietechnieken laten zien
- de onderdelen van een nood assistentie plan laten zien
- tenminste vijf technieken of richtlijnen beschrijven voor het verminderen van de kans op verwonding door zeedieren.

De aard en het doel van de cursus zijn beperkt tot het opleiden van duikers, maar ook van mensen zoals schippers, vrienden of familieleden die geïnteresseerd zijn in het herkennen van potentieel gevaarlijke zeedieren, in de eerstehulp behandeling en in het voorkomen van verwondingen door deze dieren. De cursus omvat geen reanimatie of waterreddingen. De toepassing ervan is voor nadat het slachtoffer binnen gebracht is en op het strand of aan boord is gekomen.